

INFORMACJA O NAJWAŻNIEJSZYCH POSTANOWIENIACH OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA

W niniejszych ogólnych warunkach ubezpieczenia najważniejsze postanowienia zostały zamieszczone w następujących jednostkach redakcyjnych:

1) przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartości wykupu ubezpieczenia:

- §3 ust.1- 4 w związku z §2 pkt 1, 2, 10, 17, 22, 27, 28, 29, 30,
- §4 ust.1 - 6 w związku z §2 pkt 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19, 20, 21, 31, 32,
- §5 ust.1 - 3 w związku z §2 pkt 32,
- §6 ust.1 - 3 w związku z §2 pkt 17, 32,
- §7 w związku z §2 ust.2, 12, 17
- §9 ust.1 – 3 w związku z §2 pkt 10, 28, 29, 32,
- §11 ust.8,
- §11 ust.10,
- §13 ust.1 w związku z §2 ust.17, 32,
- §14 ust.2 - 14 w związku z §2 pkt 1, 2, 10, 17, 23, 24, 25, 26, 30, 32,
- §16 ust.5,
- §18 ust.1 w związku z §2 pkt 17,
- §19 ust 1, 3,
- §19 ust.6,
- §20 ust. 1-3, 7, 8, 10, 11 w związku z §2 pkt 32.

2) ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia:

- §1 ust.3 pkt 2 i 3 w związku z §2 pkt 18,
- §8 w związku z §2 pkt 1, 2, 8, 13, 14, 16, 17, 32,
- §10 ust. 17 w związku z §3 pkt 32,
- §11 ust.4 w związku z §11 ust.3, §2 pkt 17,
- §12 ust.2 w związku z §12 ust.1, §2 pkt 17, 32,
- §12 ust.4 w związku z §12 ust.3, §2 pkt 17,
- §13 ust.2 w związku z §11 i §12 ust.1,
- §14 ust.15 - 17 w związku z §2 pkt 17, 32,
- §19 ust.4 w związku z §2 pkt 32,
- §19 ust.7 w związku z §2 pkt 17,
- §20 ust.5,6, 9 w związku z §2 pkt 7, 32.

3) koszty oraz wszelkie inne obciążenia potrącane ze składek ubezpieczeniowych, z aktywów ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych lub poprzez umorzenie jednostek uczestnictwa ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych:

- §1 ust.3 w związku z §2 pkt 18
- §15 ust.4

CZĘŚĆ I POSTANOWIENIA OGÓLNE § 1.

1. Ogólne warunki ubezpieczenia mienia od ognia i innych żywiołów mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych "CUPRUM" (TUW-CUPRUM) zwane dalej również Towarzystwem, a członkami Towarzystwa oraz osobami nie będącymi członkami zwanymi dalej ubezpieczającymi.

2. Umowy ubezpieczenia z członkami Towarzystwa zawiera się na zasadach wzajemności członkowskiej.

3. Zasady wzajemności członkowskiej realizowane są poprzez zwroty składek, dopłaty do składek lub zmniejszenie świadczeń Towarzystwa na rzecz członków z tytułu ubezpieczenia za dany rok obrotowy w grupach ubezpieczeń poszczególnych związków wzajemności członkowskiej:

1) W przypadku wystąpienia dodatniego wyniku technicznego w danej grupie ubezpieczeń – bez uwzględnienia zmiany stanu rezerw na zwrot składek dla członków - ubezpieczonym na zasadach wzajemności członkowskiej przysługuje zwrot składek do wysokości utworzonej rezerwy na zwrot składek dla członków za dany rok obrotowy.

2) W przypadku wystąpienia ujemnego wyniku technicznego w danej grupie ubezpieczeń, ubezpieczeni na zasadach wzajemności członkowskiej mogą być zobowiązani do dokonania dopłat do składek do wysokości ujemnego wyniku technicznego za dany rok obrotowy bądź może nastąpić zmniejszenie świadczeń Towarzystwa na rzecz członków z tytułu ubezpieczenia.

3) Zmniejszenie świadczeń na rzecz członków z tytułu ubezpieczenia może wystąpić wyłącznie w odniesieniu do ubezpieczonych na zasadach wzajemności, wobec których wyklucza się ich udział w pokrywaniu straty w technicznym rachunku ubezpieczeń poprzez dopłaty do składek.

4. Do umów zawieranych z osobami niebędącymi członkami TUW-CUPRUM nie mają zastosowania przepisy ust. 3.

5. W porozumieniu z ubezpieczającym mogą być wprowadzone do umowy ubezpieczenia postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych ogólnych warunkach ubezpieczenia.

6. W sytuacji o której mowa w ust. 5, Towarzystwo przedstawia ubezpieczającemu na piśmie różnicę między postanowieniami umowy a ogólnymi warunkami ubezpieczenia.

7. W przypadku, gdy dokument ubezpieczenia zawiera postanowienia, które odbiegają na niekorzyść ubezpieczającego od treści złożonej przez niego oferty lub od OWU, Towarzystwo obowiązane jest zwrócić ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie przed zawarciem umowy. Ubezpieczającemu przysługuje siedmiodniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W braku sprzeciwu uważa się, że umowa doszła do skutku zgodnie z treścią dokumentu ubezpieczenia następnego dnia po upływie wyznaczonego terminu do złożenia sprzeciwu

8. W zakresie nieuregulowanym postanowieniami dodatkowymi lub odmiennymi mają zastosowanie niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia.

9. Jeżeli umowę ubezpieczenia zawiera w imieniu ubezpieczającego przedstawiciel, obowiązki ubezpieczającego związane z zawarciem umowy ubezpieczenia określone w § 11 niniejszych warunków ciążą również na przedstawicielu i obejmują ponadto okoliczności jemu znane.

10. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek (Ubezpieczonego). Obowiązki informacyjne obciążają Ubezpieczonego, o ile wiedział on o zawarciu ubezpieczenia na jego rachunek. W przypadku braku powiadomienia Ubezpieczonego o zawarciu ubezpieczenia na jego rachunek, Ubezpieczający jest zobowiązany poinformować o tym TUW-CUPRUM niezwłocznie po zawarciu umowy ubezpieczenia. Ubezpieczony może żądać, aby TUW-CUPRUM udzieliło mu informacji o postanowieniach zawartej umowy oraz ogólnych warunków ubezpieczenia w zakresie, w jakim dotyczą praw i obowiązków Ubezpieczonego. Ubezpieczony uprawniony jest do żądania należnego świadczenia bezpośrednio od TUW-CUPRUM.

11. Roszczenia odszkodowawcze z tytułu ubezpieczenia mienia od ognia i innych żywiołów podlegają przepisom polskiego prawa cywilnego.

DEFINICJE § 2.

W rozumieniu OWU użyte niżej określenia oznaczają:

1) **budowle** – obiekty budowlane inne niż budynki wraz z instalacjami i urządzeniami stanowiącymi całość techniczną i użytkową;

2) **budynki** – obiekty budowlane trwale związane z gruntem, wydzielone z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadające fundamenty i dach, wraz z wbudowanymi instalacjami oraz zainstalowanymi na stałe elementami wykończeniowymi,

stanowiącymi całość techniczną i użytkową. Za budynki uważa się również lokale mieszkalne i niemieszkalne;

3) **deszcz nawalny** – opad deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4, w przypadku braku stacji pomiarowej, bierze się pod uwagę stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania świadczące wyraźnie o działaniu deszczu nawalnego;

4) **dym i sadza** – zawiesina cząsteczek w powietrzu będąca bezpośrednim skutkiem spalania, która nagle wydobyła się ze znajdujących się w miejscu ubezpieczenia urządzeń, eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi, przy sprawnym funkcjonowaniu urządzeń wentylacyjnych i oddymiających;

5) **eksplozja** – gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołanym ich właściwością rozprzestrzeniania się. W odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników, warunkiem uznania szkody za spowodowaną eksplozją jest, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdarciu w takich rozmiarach, iż wskutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień. Za spowodowane eksplozją uważa się również szkody powstałe wskutek implozji polegającej na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym,

6) **grad** – opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu;

7) **huk ponaddźwiękowy** – fala uderzeniowa wytworzona przez statek powietrzny poruszający się z prędkością większą od prędkości dźwięku;

8) **huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/s, którego działanie wyrządza masowe szkody. W uzasadnionych przypadkach lub braku możliwości uzyskania opinii instytucji dokonujących pomiarów, wystąpienie huraganu stwierdza się na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania bądź w bezpośrednim sąsiedztwie.

9) **lawina** – gwałtowne osuwanie się lub staczanie mas śniegu, lodu, skał, kamieni lub błota ze zboczy górskich;

10) **nakłady adaptacyjne** – koszty adaptacyjnych robot budowlanych i wykończenia wewnątrz poniesione przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego na dostosowanie najmowanych przez niego pomieszczeń lub budynków do rodzaju prowadzonej działalności;

11) **nadmierne opady śniegu** – za szkodę spowodowaną nadmiernymi opadami śniegu uważa się uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia w wyniku bezpośredniego działania ciężaru śniegu na ubezpieczony przedmiot;

12) **następstwa szkód wodociągowych** - szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek bezpośredniego działania wody lub innych cieczy, jeżeli przyczyną tych szkód było:

a) spowodowane awarią wydostanie się wody, pary, płynów lub substancji ze znajdujących się wewnątrz budynku lub na posesji objętej ubezpieczeniem przewodów i urządzeń wodociągowych,

b) cofnięcie się wody lub ścieków z publicznych urządzeń kanalizacyjnych, o ile zabezpieczenie połączenia z nimi nie należało do obowiązku ubezpieczającego,

c) samoczynne otworzenie się główek tryskaczowych z innych przyczyn niż wskutek pożaru,

d) nieumyślne pozostawienie otwartych kranów lub innych zaworów w urządzeniach wymienionych w pkt. 1);

13) **pożar** – ogień, który przedostał się poza palenisko albo powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile;

14) **obsunięcie się ziemi** - zapadanie i osuwanie się ziemi, z tym że:

a) za szkody spowodowane przez zapadanie się ziemi uważa się szkody powstałe wskutek gwałtownego obniżenia się terenu z powodu zawalenia się podziemnych pustych przestrzeni w gruncie, bez związku z jakąkolwiek działalnością człowieka.

b) za szkody spowodowane przez osuwanie się ziemi uważa się szkody powstałe wskutek ruchu ziemi na stokach nie spowodowane jakąkolwiek działalnością człowieka.

15) **powódź** - zalanie terenów w następstwie podniesienia się wody w korytach wód płynących i stojących wskutek:

a) spływu wód po stokach lub zboczach,

b) topnienia kry lodowej,

c) tworzenia się zatorów lodowych,

d) nadmiernych opadów atmosferycznych;

16) **trzęsienie ziemi** – naturalne gwałtowne wstrząsy skorupy ziemskiej;

17) **Ubezpieczający** – podmiot zawierający umowę ubezpieczenia;

18) **Ubezpieczony** – podmiot, na rachunek którego została zawarta umowa ubezpieczenia;

19) **uderzenie pioruna** – gwałtowne wyładowanie elektryczne w atmosferze działające bezpośrednio na ubezpieczony przedmiot, pozostawiające bezsporne ślady tego zdarzenia;

20) **uderzenie pojazdu** - uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia powstałe w wyniku bezpośredniego uderzenia pojazdu drogowego lub szynowego z wyjątkiem:

a) szkód spowodowanych przez pojazdy eksploatowane przez ubezpieczającego lub osoby, za które ponosi on odpowiedzialność,

b) szkód w pojazdach;

21) **upadek statku powietrznego** – katastrofa albo przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także spowodowane upadkiem jego części lub przewożonego ładunku;

22) **wartości pieniężne** – krajowe i zagraniczne znaki pieniężne (gotówka), czeki, weksle i inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę oraz złoto, srebro i wyroby z tych metali, kamienie szlachetne i perły, a także platyna i inne metale z grupy platynowców;

23) **wartość ewidencyjna brutto** – ewidencyjna wartość księgowa odpowiadająca wartości początkowej stanowiącej cenę nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego powiększoną o koszty jego ulepszenia i skorygowaną w wyniku aktualizacji wyceny;

24) **wartość ewidencyjna netto** – księgowa wartość początkowa pomniejszona o odpisy amortyzacyjne (umorzenie);

25) **wartość szacunkowa** – wartość określona przez

Ubezpieczającego w porozumieniu z TUW-CUPRUM dla obiektów całkowicie zamortyzowanych, w procentowej relacji do ewidencyjnej wartości początkowej;

26) **wartość odtworzeniowa** – wartość odpowiadająca kosztom odtworzenia mienia do stanu nowego, lecz nie ulepszonego, to jest:

a) w przypadku budynków lub budowli – wartość odpowiadającą kosztom odbudowy w tym samym miejscu, z uwzględnieniem dotychczasowej technologii, konstrukcji i standardu wykonania przy zastosowaniu dotychczasowych wymiarów i rodzaju materiałów,

b) w przypadku maszyn, urządzeń i wyposażenia – wartość odpowiadająca kosztom zakupu lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego rodzaju, typu oraz o tych samych bądź najbardziej zbliżonych parametrach, z uwzględnieniem kosztów transportu i montażu;

27) **mienie prywatne pracowników** – mienie należące do pracowników zatrudnionych u ubezpieczającego, niezbędne do wykonywania pracy lub które zwyczajowo bądź na żądanie pracodawcy znajdują się w miejscu pracy, z wyłączeniem gotówki i biżuterii, papierów wartościowych, pojazdów mechanicznych oraz wszelkiego rodzaju dokumentów;

28) **mienie osób trzecich** – mienie przekazane ubezpieczającemu w celu wykonania usługi (naprawy, remontu, przeróbki, czyszczenia, prania), do używania, przechowywania bądź sprzedaży (sprzedaż komisowa), z wyłączeniem gotówki, papierów wartościowych i biżuterii;

29) **majątek niskocenny ujęty w ewidencji pozabilansowej** – mienie, które zgodnie z obowiązującymi przepisami o rachunkowości zostało jednorazowo wliczone do kosztów operacyjnych i nie jest ujmowane w ewidencji środków trwałych;

30) **rzeczowe składniki majątku obrotowego** – mienie zaliczane do rzeczowych aktywów obrotowych w myśl obowiązujących przepisów, takie jak: materiały nabyte w celu zużycia na własne potrzeby (między innymi: opakowania, materiały eksploatacyjne i pomocnicze), wytworzone lub przetworzone przez Ubezpieczającego produkty gotowe zdolne do sprzedaży lub w toku produkcji, półprodukty, surowce, towary nabyte w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym, a także części zamienne i zapasowe, jeśli nie są w myśl obowiązujących przepisów zaliczane do środków trwałych;

31) **przepięcie spowodowane wyładowaniem atmosferycznym** – krótkotrwały wzrost napięcia przekraczający maksymalne dopuszczalne napięcie robocze lub wzbudzenie się niszczących się elektromagnetycznych w obwodach elektrycznych odbiorników w

wyniku bezpośredniego uderzenia pioruna w sieć zasilającą lub linię przesyłającą energię elektryczną;

32) **szkoda** – utrata lub ubytek wartości ubezpieczonego mienia z powodu jego zniszczenia, uszkodzenia lub zaginięcia wskutek zdarzenia losowego,

33) **klient** – będący osobą fizyczną ubezpieczający, ubezpieczony lub uprawniony z umowy ubezpieczenia;

34) **reklamacja** – wystąpienie skierowane do TUW-CUPRUM przez jego klienta, w którym klient zgłasza zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez TUW-CUPRUM.

PRZEDMIOT, MIEJSCE I ZAKRES UBEZPIECZENIA § 3.

1. Ubezpieczenie obejmuje ewidencjonowane i określone w umowie ubezpieczenia, stanowiące własność bądź będące w posiadaniu ubezpieczającego:

1) środki trwałe – nieruchomości tj. budynki, budowle,

2) środki trwałe ruchome – maszyny, urządzenia techniczne, aparaty, itp.

3) rzeczowe składniki majątku obrotowego,

4) mienie prywatne pracowników,

5) mienie osób trzecich,

6) niskocenny majątek trwały ujęty w ewidencji pozabilansowej,

7) wartości pieniężne (pod warunkiem przechowywania we właściwych schowkach ogniotrwałych)

2. Na wniosek ubezpieczającego umowa ubezpieczenia może objąć:

- 1) produkcję budowlano-montażową,
- 2) inwestycje rozpoczęte,
- 3) nakłady adaptacyjne na dostosowanie wynajmowanych pomieszczeń lub budynków do rodzaju prowadzonej działalności.

3. Przedmiot ubezpieczenia może stanowić także inne mienie, nie wymienione w ust. 1 i 2, jeżeli umowa ubezpieczenia tak stanowi.

4. Jeżeli nie umówiono się inaczej, mienie objęte jest ochroną ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w miejscu określonym w umowie ubezpieczenia, a mienie prywatne pracowników - w każdym miejscu pracy zawodowej pracownika wykonywanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na polecenie ubezpieczającego, z wyłączeniem pomieszczeń mieszkalnych pracowników.

§ 4.

1. TUV-CUPRUM udziela ochrony ubezpieczeniowej za szkody w ubezpieczonym mieniu wywołane zdarzeniami losowymi w zakresie podstawowym lub rozszerzonym.

2. Zakres podstawowy obejmuje następujące zdarzenia losowe:

- 1) pożar,
- 2) uderzenie pioruna,
- 3) eksplozja,
- 4) upadek statku powietrznego.

3. Na wniosek Ubezpieczającego oraz po opłaceniu dodatkowej składki, podstawowy zakres ubezpieczenia określony w ust. 2

może zostać dodatkowo rozszerzony o następujące ryzyka:

- 1) szkody spowodowane innymi zdarzeniami losowymi tj.:
  - a) deszcz nawalny,
  - b) grad,
  - c) obsunięcie się ziemi,
  - d) lawina,
  - e) nadmierne opady śniegu,
  - f) uderzenie pojazdu,
  - g) huk ponaddzwiękowy,
  - h) dym i sadza,
- 2) szkody spowodowane innymi zdarzeniami losowymi, tj. szkody obejmujące zdarzenia wymienione w pkt. 1 oraz huragan,

3) szkody spowodowane innymi zdarzeniami losowymi, tj. zdarzenia wymienione w pkt. 1 oraz huragan i powódź,

- 4) następstwa szkód wodociągowych,
- 5) przepięcia spowodowane wyładowaniem atmosferycznym w limicie do 250 tys. zł.,
- 6) szkody spowodowane tąpnięciami,
- 7) szkody spowodowane tąpnięciami i odprężeniami,

4. Odpowiedzialnością TUV-CUPRUM objęte są także szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek:

- 1) akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami losowymi objętymi umową ubezpieczenia
- 2) zanieczyszczenia lub skażenia ubezpieczonego mienia w wyniku zdarzeń losowych objętych umową ubezpieczenia.

5. Ubezpieczający w porozumieniu z TUV-CUPRUM oraz za opłaceniem dodatkowej składki może zwiększyć limit, o którym mowa w ust. 3 pkt. 5.

6. Ubezpieczający, z którym zostanie zawarta umowa ubezpieczenia ma możliwość dodatkowo ubezpieczyć:

- 1) maszyny elektryczne od szkód elektrycznych,
- 2) maszyny od uszkodzeń.

§ 5.

1. W ubezpieczeniu szkód spowodowanych tąpnięciami TUV-CUPRUM odpowiada za szkody będące wynikiem gwałtownego wyładowania energii sprężystej nagromadzonej w górotworze objawiającej się drganiem górotworu niosącymi znaczną energię, połączoną ze zjawiskami akustycznymi i falą uderzeniową oraz powodujące zniszczenie struktury skał stropu, spągu, pokładu z równoczesnym, dynamicznym przemieszczeniem skał do wyrobiska oraz zniszczenie, uszkodzenie obudowy wyrobisk.

2. W ubezpieczeniu szkód spowodowanych odprężeniami, TUV-CUPRUM odpowiada za szkody będące wynikiem wyładowania energii sprężystej nagromadzonej w górotworze, objawiające się drganiem górotworu, zjawiskami akustycznymi, spękaniami skał wokół wyrobisk, przemieszczeniem skał do wyrobisk, które nie zmniejszają stateczności i funkcjonalności wyrobisk.

3. Warunkiem uznania szkody z tytułu tąpnięcia, odprężenia górotworu jest uznanie faktu wystąpienia w/w zjawiska przez Okręgowy Urząd Górniczy. Wyciąg z dokumentacji dotyczącej zgłoszonego tąpnięcia/odprężenia określający rozmiar szkody winien być udostępniony przedstawicielom Towarzystwa.

KOSZTY POKRYTE UBEZPIECZENIEM

§ 6.

1. TUV-CUPRUM w granicach sumy ubezpieczenia pokrywa również poniesione i udokumentowane przez Ubezpieczającego nakłady związane z:

1) akcją ratowniczą (gaszeniem, rozbiórką, ewakuacją), jeżeli ratunek miał na celu zmniejszenie strat lub niedopuszczenie do ich zwiększenia, z wyłączeniem kosztów akcji ratowniczych rozumianych zgodnie z Prawem Geologicznym i Górniczym.

2) uprzątnięciem pozostałości po szkodzie, łącznie z kosztami rozbiórki i demontażu, składowania, utylizacji, ochrona nie dotyczy kosztów związanych z usunięciem zanieczyszczeń wody lub gleby i jej rekultywacją, powyższe koszty objęte są ochroną ubezpieczeniową do limitu odpowiedzialności w wysokości 10% wartości szkody, nie więcej niż 1.000.000,00 zł w odniesieniu do wszystkich szkód powstałych w okresie ubezpieczenia. Ochrona ubezpieczeniowa nie dotyczy kosztów związanych z usunięciem zanieczyszczeń wody lub gleby i jej rekultywacją.

3) zabezpieczeniem przed szkodą ubezpieczonego mienia w razie jego bezpośredniego zagrożenia działaniem zaistniałego zdarzenia losowego.

2. Górną granicę odpowiedzialności TUV-CUPRUM za nakłady wymienione w ust. 1 pkt. 1-3 łącznie z należnym odszkodowaniem stanowi wartość mienia bezpośrednio zagrożonego zniszczeniem lub uszkodzeniem na skutek zdarzenia losowego objętego umową ubezpieczenia.

3. Jeżeli koszty, o których mowa w ust. 1, dotyczą mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego, TUV-CUPRUM pokrywa je w takiej proporcji, w jakiej pozostaje wartość mienia ubezpieczonego do wartości całego mienia.

§ 7.

1. Przy ubezpieczeniach budynków od następstw szkód wodociągowych, TUV-CUPRUM, w granicach sumy ubezpieczenia, pokrywa również koszty naprawy uszkodzonych obiektów wskutek pęknięcia lub zamrożenia przewodów i urządzeń, znajdujących się wewnątrz ubezpieczonego budynku lub na posesji objętej ubezpieczeniem, a będących we władaniu ubezpieczającego, łącznie z kosztami robót pomocniczych związanych z ich naprawą i rozmrażaniem.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 8.

TUV-CUPRUM nie odpowiada za szkody:

1. nie przekraczające, łącznie z kosztami ratunku oraz uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, kwoty stanowiącej równowartość 50 USD wg średniego kursu NBP z dnia powstania szkody,
2. powstałe w wyniku przypalenia lub osmolenia, jeżeli nie było pożaru oraz za szkody powstałe przez to, że ubezpieczone przedmioty poddano działaniu ognia albo ciepła dla obróbki lub w innym celu np. prasowanie, wędzenie, gotowanie, suszenie itp.,
3. spowodowane wybuchem oraz wstrząsem spowodowanym wywołanym przez ubezpieczającego w celach produkcyjnych, eksploatacyjnych lub innych oraz w silnikach spalinowych, gdy wybuch związany jest z ich naturalną funkcją lub gdy wybuch spowodowany został normalnym ciśnieniem zawartych w nich gazów,
4. spowodowane niewłaściwym działaniem prądu elektrycznego, chyba że w jego następstwie powstał pożar,
5. w aktach, dokumentach, taśmach magnetofonowych i w innych nośnikach danych. Jako szkodę w w/w przedmiocie uważa się również zamoczenie, zawilgocenie, zabrudzenie i inne uszkodzenia dające się usunąć nie powodując trwałego uszkodzenia,
6. będące następstwem wszelkich działań wojennych, wewnętrznych zamieszek i rozruchów oraz sabotażu i aktów terroryzmu,
7. powstałe w wyniku trzęsienia ziemi,
8. powstałe w wyniku działania energii jądrowej,
9. powstałe w wyniku skażenia lub zanieczyszczenia środowiska (powietrza, wody, gleby), w tym również odpadami przemysłowymi,
10. we wzorach, modelach poglądowych, prototypach i eksponatach,
11. wyrządzone umyślnie przez ubezpieczającego oraz jego pracowników i osób, za które ubezpieczający ponosi odpowiedzialność na podstawie art. 429 i 430 kodeksu cywilnego,
12. spowodowane obsunięciem się ziemi, gdy są to szkody górnicze w rozumieniu prawa geologicznego i górniczego oraz powstałe w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi,
13. powstałe wskutek huraganu w ubezpieczonym mieniu znajdującym się w namiotach, kioskach i straganach,
14. polegające na zniszczeniu lub uszkodzeniu drzew, krzewów, roślin lub innych upraw (także w szklarniach, namiotach foliowych i inspektach),
15. powstałe wskutek naporu śniegu oraz gradu lub deszczu nawalnego, jeżeli zalanie nastąpiło z powodu złego stanu dachu, lub nie zabezpieczenia otworów dachowych bądź innych elementów budynku, a obowiązek konserwacji obiektu spoczywa na Ubezpieczającym oraz gdy mienie znajdowało się pod gołym niebem lub wiatą,

16. powstałe w wyniku zalania wodą mienia w suterrenach i piwnicach składowanego poniżej 14 cm nad podłogą,
17. powstałe na skutek podniesienia się poziomu wód gruntowych;
18. pośrednie (np. związane ze stratą wody, utraczone zyski itp.),
19. spowodowane rozlaniem wody przy jej użyciu, jak również wyrządzone przez wodę gruntową, wodę z rynien dachowych i rur spustowych,
20. polegające na zapadaniu i osuwaniu się ziemi, z wyjątkiem zdarzeń określonych w §2 ust. 14.
21. powstałe wskutek systematycznego zawilgożenia pomieszczeń z powodu nieszczelności urządzeń kanalizacyjnych, pocienia się rur, tworzenia się grzyba itp.
22. w budynkach, budowlach i lokalach oraz w znajdującym się w nich mieniu, przeznaczonych do rozbiórki po upływie 90 dni od dnia zaprzestania ich użytkowania,
23. powstałe w wyniku niewyjaśnionego zniknięcia lub których powstanie zostało ujawnione dopiero podczas przeprowadzania inwentaryzacji,
24. w mieniu przechowywanym lub magazynowanym na wolnym powietrzu, jeżeli jest to sprzeczne z przepisami, zaleceniami producenta lub właściwością przedmiotu ubezpieczenia, chyba że przechowywanie lub magazynowanie na wolnym powietrzu nie miało wpływu na powstanie lub zwiększenie szkody,
25. mienia o przekroczonym terminie ważności lub wycofanego z obrotu przed powstaniem szkody lub też z innych przyczyn nieposiadającego wartości handlowej;

CZĘŚĆ II SYSTEM UBEZPIECZENIA

§ 9.

1. W zależności od przedmiotu ubezpieczenia, umowa ubezpieczenia może być zawarta w systemie:
  - 1) na sumy stałe – system ubezpieczenia, w którym suma ubezpieczenia ustalana jest na podstawie całkowitej wartości mienia lub kategorii mienia, które ma zostać objęte ochroną ubezpieczeniową;
  - 2) na pierwsze ryzyko – system ubezpieczenia, w którym suma ubezpieczenia ustalana jest niezależnie od całkowitej wartości mienia lub kategorii mienia, które ma zostać objęte ochroną ubezpieczeniową; ustalenie sumy ubezpieczenia można oprzeć o szacowaną maksymalną wysokość szkody, jaka może powstać wskutek zajęcia zdarzenia losowego.

2. W systemie na sumy stałe mogą być ubezpieczone wszystkie kategorie mienia wymienione w § 3 ust. 1 i 2, z wyłączeniem mienia prywatnego pracowników, niskocennego majątku trwałego ujętego w ewidencji pozabilansowej oraz nakładów adaptacyjnych.

3. W systemie na pierwsze ryzyko mogą być ubezpieczone jedynie niskocenny majątek trwały ujęty w ewidencji pozabilansowej, nakłady adaptacyjne oraz mienie prywatne pracowników.

SUMA UBEZPIECZENIA, SKŁADKA

§ 10.

1. Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający według wartości poszczególnych składników ubezpieczonego mienia.

2. Suma ubezpieczenia jest ustalana oddzielnie dla poszczególnych kategorii mienia zgłaszanego do ubezpieczenia. W odniesieniu do budynków, budowli, maszyn, urządzeń i wyposażenia – stanowiących środki trwałe, suma ubezpieczenia ustalana jest odrębnie dla każdej pozycji ujętej w ewidencji środków trwałych.

3. Wartość ubezpieczenia środków trwałych może być określona według:

- 1) wartości ewidencyjnej brutto,
- 2) wartości ewidencyjnej netto,
- 3) wartości szacunkowej,
- 4) wartości odtworzeniowej.

3. Wartością ubezpieczeniową rzeczowych składników majątku obrotowego jest najwyższy dzienny stan zapasów przewidziany w okresie ubezpieczenia według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, nie wyższy jednak niż cena sprzedaży netto; jeżeli ubezpieczone mienie znajduje się w kilku miejscach ubezpieczenia, suma ubezpieczenia powinna odpowiadać ogólnej (łączonej) wartości mienia we wszystkich tych miejscach.

4. Wartością ubezpieczeniową wartości pieniężnych jest jej wartość nominalna, przy czym dla gotówki w walucie obcej jest jej nominalna wartość przeliczona na złote polskie według średniego kursu ustalonego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego w dniu zawarcia ubezpieczenia,

5. Wartość ubezpieczeniową mienia prywatnego pracowników zatrudnionych u ubezpieczającego stanowi iloczyn liczby zatrudnionych i przeciętnej zadeklarowanej wartości mienia przypadającego na jednego pracownika.

6. Wartością ubezpieczeniową dla:

1) przedmiotów przyjętych od osób trzecich w celu wykonania usług (naprawy, remontu, przeróbki, czyszczenia, farbowania, prania itp.) jest najwyższa dzienna wartość tych przedmiotów przewidziana w okresie ubezpieczenia uzgodniona, w momencie przyjęcia do usługi, między usługobiorcą i usługodawcą, jednak wartość ta nie może być większa niż aktualna wartość rynkowa przedmiotu ubezpieczenia uwzględniająca okres jego użytkowania;

2) przedmiotów przyjętych do komisowej sprzedaży jest najwyższa dzienna ogólna wartość tych przedmiotów przewidziana w okresie ubezpieczenia wg dowodów przyjęcia, pomniejszona o prowizję komisową, jednak wartość ta nie może być większa niż aktualna wartość rynkowa przedmiotu ubezpieczenia uwzględniająca okres jego użytkowania.

7. Wartością ubezpieczeniową produkcji budowlano-montażowej jest przewidywana wartości robót budowlano-montażowych wynikająca ze zleceń lub kosztorysów wykonawczych w okresie ubezpieczenia.

8. Wartością ubezpieczeniową inwestycji rozpoczętych jest ich wartość kosztorysowa.

9. Wartością ubezpieczeniową mienia niskocennego jest jego wartość wynikająca z ewidencji pozabilansowej lub szacunku.

10. Wartością ubezpieczeniową nakładów adaptacyjnych jest wartość zleconych robót adaptacyjnych bądź wartość kosztorysowa tych robót polegających na dostosowaniu adaptowanych pomieszczeń do potrzeb prowadzonej działalności.

11. Przy ubezpieczeniu na pierwsze ryzyko wysokość sumy ubezpieczenia lub limity odpowiedzialności ustala Ubezpieczający oddzielnie dla każdej grupy mienia wymienionego w § 3 ust. 1 i 2;

12. Suma ubezpieczenia może zostać zmieniona w czasie trwania umowy na warunkach uzgodnionych z Towarzystwem.

13. Dodatkowo, w umowie ubezpieczenia, dla poszczególnych kategorii mienia lub szkód danego rodzaju mogą zostać ustalone limity odpowiedzialności, niższe niż sumy ubezpieczenia ustalone zgodnie z powyższymi postanowieniami. W takim przypadku górną granicę odpowiedzialności T UW-CUPRUM w odniesieniu do danej kategorii mienia lub

szkód danego rodzaju, których limit dotyczy, stanowi wskazany w umowie ubezpieczenia limit odpowiedzialności.

14. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności T UW-CUPRUM na podstawie obowiązującej taryfy, z uwzględnieniem rodzaju prowadzonej działalności, rodzaju mienia obejmowanego ochroną, sumy ubezpieczenia oraz podwyżek i obniżek wynikających z zakresu ochrony oraz oceny ryzyka uwzględniającej między innymi zastosowane zabezpieczenia przeciwpożarowe.

15. W razie wprowadzenia do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odmiennych od określonych w OWU, wysokość składki ustalana jest indywidualnie w uzgodnieniu z Ubezpieczającym.

16. Ubezpieczający zobowiązany jest do zapłaty składki, za czas trwania odpowiedzialności T UW-CUPRUM, jednorazowo lub w ratach w wysokości i terminach określonych w dokumencie ubezpieczenia.

17. W przypadku powstania szkody przed opłaceniem składki ubezpieczeniowej, T UW-CUPRUM zastrzega sobie prawo potrącenia wymagalnej składki z kwoty przyznanego świadczenia.

18. Jeżeli zapłata składki albo raty składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego, za datę zapłaty uważa się datę złożenia zlecenia zapłaty w banku na właściwy rachunek T UW-CUPRUM, pod warunkiem, że na rachunku Ubezpieczającego znajdowała się wystarczająca ilość wolnych środków. W innym przypadku za datę zapłaty uważa się datę, w której pełna kwota składki lub jej raty znalazła się na rachunku T UW-CUPRUM w taki sposób, że mogło nią dysponować.

19. Jeżeli w okresie ubezpieczenia nastąpi zmiana wartości mienia będąca podstawą ustalenia sumy ubezpieczenia, ubezpieczający może w porozumieniu z T UW-CUPRUM, podwyższyć lub zmniejszyć sumę ubezpieczenia. Zmiana sumy ubezpieczenia pociąga za sobą odpowiednią zmianę składki

20. W przypadku wygaśnięcia stosunku ubezpieczenia przed upływem okresu, na jaki umowa została zawarta Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej. Kosztów manipulacyjnych nie potrąca się.

21. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej

zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.

22. Składki nie podlegają indeksacji.

UMOWA UBEZPIECZENIA

§ 11.

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie pisemnego wniosku zgłoszonego do T UW-CUPRUM.

2. Wniosek o ubezpieczenie powinien zawierać między innymi wykaz ilościowy i wartościowy mienia przeznaczonego do ubezpieczenia (w przypadku mienia ubezpieczonego na sumy stałe) oraz następujące dane:

- 1) nazwę i adres ubezpieczającego,
- 2) miejsce ubezpieczenia,
- 3) rodzaj prowadzonej działalności,
- 4) czas trwania ubezpieczenia,
- 5) przedmiot i zakres ubezpieczenia,
- 6) sumę ubezpieczenia i sposób jej ustalania,
- 7) informacje o rodzajach dodatkowych zabezpieczeń,
- 8) propozycję ustaleń dodatkowych lub odmiennych od postanowień niniejszych OWU, o ile Ubezpieczający chce je wprowadzić do umowy ubezpieczenia.

3. Ubezpieczający zobowiązany jest udzielić odpowiedzi na pytania zawarte w formularzu (wniosku) o ubezpieczenie lub skierowane do niego w innej formie pisemnej oraz podać

Towarzystwu wszystkie znane mu okoliczności, o które zakład ubezpieczeń zapytywał przed zawarciem umowy. Jeżeli w trakcie trwania umowy ubezpieczenia okoliczności o których mowa powyżej uległy zmianie, ubezpieczający zobowiązany jest zawiadomić o tych zmianach ubezpieczyciela niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości

4. T UW-CUPRUM nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z winy umyślnej z naruszeniem ust. 3 nie zostały podane do wiadomości Towarzystwa.

5. T UW-CUPRUM może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od wyników analizy ryzyka przeprowadzonej przez Towarzystwo lub inną wyspecjalizowaną jednostkę w zakresie szacunku ryzyka.

6. T UW-CUPRUM zobowiązane jest potwierdzić na piśmie zawarcie umowy ubezpieczenia dokumentem ubezpieczenia.

7. Umowy ubezpieczenia zawiera się na okres jednego roku lub okresy krótsze (umowy krótkoterminowe).

8. Odpowiedzialność T UW-CUPRUM rozpoczyna się od dnia następnego po zawarciu umowy, jednak nie wcześniej niż od dnia następnego po zapłaceniu składki ubezpieczeniowej, chyba że w umowie przewidziano inny termin początku odpowiedzialności.

9. W przypadku, gdy T UW-CUPRUM ponosi odpowiedzialność przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka nie zostanie zapłacona w terminie, Towarzystwo może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosił odpowiedzialność.

10. Odpowiedzialność T UW-CUPRUM kończy się z upływem okresu trwania umowy lub z chwilą rozwiązania umowy.

11. Umowa ubezpieczenia może być rozwiązana:

- 1) poprzez wypowiedzenie umowy przez Ubezpieczającego dokonane w formie pisemnej z zachowaniem 6-cio miesięcznego okresu wypowiedzenia, które może być skrócone za zgodą obu stron,
- 2) poprzez odstąpienie od umowy ubezpieczenia:
  - a) przez T UW-CUPRUM ze skutkiem natychmiastowym w razie stwierdzenia rażącego niedbalstwa w zabezpieczeniu obiektu lub przedmiotu ubezpieczenia i po bezskutecznym wezwaniu ubezpieczającego do usunięcia stwierdzonych zaniedbań
  - b) przez ubezpieczającego – jeżeli umowa jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy – w terminie 30 dni, a w przypadku gdy ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni od daty jej zawarcia,

12. W razie opłacania składki w ratach niezapłacenie w terminie kolejnej raty składki może powodować ustanie odpowiedzialności T UW-CUPRUM, o ile po upływie terminu wezwało ono Ubezpieczającego do zapłaty z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności, a rata składki w wyznaczonym terminie nie została uiszczona.

13. Rozwiązanie umowy ubezpieczenia w trybie określonym w ust. 11 i 12 nie zwalnia ubezpieczającego z obowiązku opłacenia składki za okres

udzielonej przez TUV-CUPRUM ochrony ubezpieczeniowej.

14. Zwrot składki nie przysługuje w przypadku wyczerpania sumy ubezpieczenia lub unicestwienia przedmiotu ochrony ubezpieczeniowej połączonego z wypłatą świadczenia bez wyczerpania sumy.

15. Jeżeli w ubezpieczeniu rocznym ubezpieczający albo TUV-CUPRUM nie wysłał na dwa miesiące przed upływem okresu ubezpieczenia drugiej stronie listem poleconym oświadczenia, że nie zawarze umowy na kolejny okres lub przed końcem okresu ubezpieczenia nie złożył wniosku na okres następny, to przez zapłacenie 1/12 dotychczasowej rocznej składki do 10-go dnia każdego miesiąca, odpowiedzialność TUV-CUPRUM przedłuża się w dotychczasowym zakresie na kolejne okresy miesięczne, nie dłużej jednak niż na trzy miesiące.

16. W przypadku określonym w ust. 15 TUV-CUPRUM doręcza ubezpieczającemu tzw. polisę prolongacyjną za każdy miesiąc, za który opłacono składkę potwierdzającą kontynuowanie odpowiedzialności na dotychczasowych warunkach.

17. W razie złożenia wniosku na kolejny okres roczny w trakcie kontynuowania ubezpieczenia na podstawie polis prolongacyjnych, odpowiedzialność TUV-CUPRUM w zakresie w nim określonym rozpoczyna się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym ten wniosek został złożony.

18. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia prawa z umowy ubezpieczenia mogą być za zgodą TUV-CUPRUM przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia. W razie przeniesienia tych praw, na nabywcę przedmiotu przechodzą także obowiązki, które ciążyły na zbywcy. Pomimo tego przejścia obowiązków zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę. Jeżeli w razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia prawa z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.

19. Wierzytelność ubezpieczającego w stosunku do TUV-CUPRUM, której treścią jest prawo do odszkodowania ubezpieczeniowego może być przedmiotem zastawu lub cesji dopiero od momentu jej wymagalności i pod warunkiem uprzedniej - wyrażonej w polisie lub innym dokumencie - zgody Towarzystwa.

20. W przypadku określonym w ust. 19 uprawnionym do odszkodowania lub świadczenia ubezpieczeniowego jest nabywca wierzytelności ubezpieczeniowej (zastawnik lub cesjonariusz), do którego stosuje się w tym zakresie odpowiednio zasady dotyczące praw ubezpieczonego z tytułu umowy zawartej na jego rzecz. Rozporządzenie wierzytelnością ubezpieczeniową przez ubezpieczającego nie zwalnia go z obowiązków związanych z wykonaniem umowy ubezpieczenia.

OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO

§ 12.

1. Ubezpieczający obowiązany jest przestrzegać ogólnie obowiązujące przepisy mające na celu zapobieganie powstaniu szkody, w szczególności przepisy: o ochronie przeciwpożarowej, o budowie i eksploatacji urządzeń technicznych oraz wykonywaniu dozoru technicznego nad tymi urządzeniami.

2. W razie stwierdzenia, że szkoda powstała wskutek nieprzestrzegania przez ubezpieczającego przepisów, o których mowa w ust. 1 albo że ubezpieczający zezwolił lub dopuścił do naruszenia tych przepisów, TUV-CUPRUM może odmówić wypłaty odszkodowania w części lub w całości.

3. Ubezpieczający ponadto obowiązany jest:

- 1) dbać o konserwację przewodów i urządzeń kanalizacyjnych i odprowadzających wodę (wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania). Wszelkie inwestycje i przeróbki niezbędne (w ocenie rzeczoznawców lub w świetle obowiązujących przepisów) dla właściwej konserwacji i prawidłowego działania przewodów i urządzeń, muszą być wykonane niezwłocznie. Ubezpieczający obowiązany jest także w terminie zastosować właściwe środki ochronne w celu zabezpieczenia przed mrozem przewodów i urządzeń służących do rozprowadzenia wody,
- 2) zamknąć, opróżnić z wody i utrzymywać opróżnione instalacje i urządzenia wodociągowe w obiektach nieużywanych lub niedozorowanych. To samo odnosi się do urządzeń czasowo unieruchomionych,

4. Jeżeli ubezpieczający zaniechał lub nie dopełnił obowiązków wymienionych w ust. 3, TUV-CUPRUM może odmówić wypłaty odszkodowania w części lub w całości.

§ 13.

1. W razie zaistnienia szkody ubezpieczający obowiązany jest:

- 1) niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni roboczych od chwili powzięcia wiadomości o szkodzie, powiadomić TUV-CUPRUM podając rodzaj, szacowany rozmiar i przyczynę szkody,
- 2) zawiadomić organy dochodzeniowe o każdej szkodzie mogącej powstać wskutek przestępstwa,
- 3) pozostawić miejsce szkody bez dokonywania zmian do czasu oględzin przez przedstawiciela Towarzystwa, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenia szkody. TUV-CUPRUM nie może powoływać się na ten zakaz, jeżeli nie rozpoczął czynności likwidacyjnych w ciągu 7 dni od daty otrzymania zawiadomienia o powstaniu szkody,
- 4) udzielić przedstawicielowi Towarzystwa pomocy i wyjaśnień w ustalaniu okoliczności powstania szkody, jej przedmiotu i wysokości,
- 5) sporządzić i przedstawić w ustalonym przez TUV-CUPRUM terminie rachunek strat i rozmiar szkody,
- 6) zabezpieczyć prawa regresowe. Jeżeli ubezpieczający bez zgody Towarzystwa zrzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, TUV-CUPRUM może odmówić wypłaty odszkodowania lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłaceniu odszkodowania, Towarzystwo może żądać od ubezpieczającego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

2. W przypadku naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w § 12 i § 13 ust. 1, TUV-CUPRUM może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Towarzystwu ustalenie okoliczności i skutków wypadku

USTALENIE WYSOKOŚCI SZKODY I ODSZKODOWANIA

§ 14.

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową, TUV-CUPRUM w terminie 7 dni potwierdza otrzymanie tego zawiadomienia informując ubezpieczającego lub ubezpieczonego jeżeli nie są osobami występującymi z tym zawiadomieniem oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadność zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia, a także informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie

dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.

2. TUV-CUPRUM wypłaca należne odszkodowania z tytułu ubezpieczenia mienia w kwocie odpowiadającej wysokości szkody, nie większej jednak od kwoty stanowiącej górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa.

3. Górną granicę odpowiedzialności TUV-CUPRUM za ubezpieczone środki trwałe stanowi suma ubezpieczenia dla poszczególnych budynków, budowli oraz pozostałych środków trwałych podana w wykazie stanowiącym integralną część umowy ubezpieczenia.

4. Jeżeli suma ubezpieczenia przedmiotu ubezpieczonego jest niższa od jego wartości ustalonej według zasad określonych w § 10 (niedoubezpieczenie), odszkodowanie jest wypłacone w takiej proporcji, w jakiej suma ubezpieczenia tego przedmiotu pozostaje do jego wartości w dniu szkody. W przypadku ubezpieczenia rzeczowych składników majątku obrotowego zasada proporcji będzie stosowana, jeżeli niedoubezpieczenie przekroczy 10%.

5. Wysokością szkody w środkach trwałych jest:

1) przy ubezpieczeniu wg wartości ewidencyjnej brutto lub odtworzeniowej budynków i budowli - wartość kosztów odbudowy lub remontu potwierdzona fakturą i kosztorysem wykonawcy lub kosztorysem przedłożonym przez poszkodowanego. Kosztorys winien być sporządzony zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych obowiązujących w budownictwie przy uwzględnieniu dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, materiałów i wyposażenia budynku oraz z uwzględnieniem średnich cen rynkowych usług i materiałów obowiązujących na danym terenie.

2) przy ubezpieczeniu wg wartości ewidencyjnej brutto lub odtworzeniowej maszyn, aparatów, urządzeń technicznych, środków transportowych i pozostałych środków trwałych - wartość nabycia tego samego rodzaju, typu i mocy produkcyjnej nowej maszyny, aparatu, urządzenia, środka transportu, albo wartość kosztów naprawy z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i montażu. Wartość tych kosztów powinna być udokumentowana rachunkiem zakupu lub rachunkiem naprawy,

3) przy ubezpieczeniu wg wartości ewidencyjnej netto - wartość kosztów określona w pkt. 1) lub 2)

po potrąceniu dotychczasowego zużycia wynikającego z ewidencji księgowej na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia (odpisów amortyzacyjnych),
4) przy ubezpieczeniu w wartości szacunkowej - wartość kosztów określona w pkt. 1) lub 2) po potrąceniu procentowo określonego stopnia faktycznego zużycia do dnia szkody wynikającego ze stosunku do wartości ewidencyjnej brutto.

6. Wysokością szkody w rzeczowych składnikach majątku obrotowego jest wartość ich nabycia lub koszt wytworzenia w dniu powstania szkody, nie wyższy jednak niż cena ewidencyjna składnika pozostającego na stanie.

7. Przy ustaleniu wysokości odszkodowania uwzględnia się stopień naprawienia szkód powstałych w ubezpieczonym mieniu w okresie poprzedzającym wypadek ubezpieczeniowy angażujący T UW-CUPRUM.

8. Wysokością szkody w mieniu przyjętym od osób trzecich w celu wykonania usługi jest wartość nabycia tego mienia pomniejszona o faktyczny stopień jego zużycia lub wartość kosztów naprawy uszkodzonego mienia według cen obowiązujących w dniu powstania szkody, a w przypadku sprzedaży komisowej wartość oznaczona w dowodzie przyjęcia z potrąceniem prowizji komisowej.

9. Wysokością szkody w gotówce jest jej wartość nominalna (wartość nominalną waluty obcej przelicza się na złote wg średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa NBP, obowiązującego w dniu szkody).

10. Wysokość szkody w mieniu prywatnym pracowników ustala się w wysokości 70% wartości nowej według cen z dnia powstania szkody, z zastrzeżeniem, że wysokość odszkodowania nie przekroczy limitu przypadającego na jednego pracownika.

11. Wysokością szkody w przedmiotach niskocennych jest wartość nabycia lub koszt naprawy z dnia szkody nie więcej niż wartość zadeklarowana do ubezpieczenia wynikająca z ewidencji pozabilansowej lub szacunku.

12. Wysokością szkody w nakładach adaptacyjnych jest koszt niezbędnych nakładów przywracających stan przed szkodą, w granicach zadeklarowanej przez ubezpieczającego sumy ubezpieczenia.

13. Wysokością szkody w produkcji budowlano-montażowej oraz inwestycjach rozpoczętych jest koszt nakładów przywracających stan przed

szkodą, w granicach zadeklarowanej przez ubezpieczającego sumy ubezpieczenia, nie więcej niż rzeczywista wartość przedmiotu szkody.

14. Rachunek kosztów odbudowy, remontu lub naprawy przedstawiony przez ubezpieczającego podlega weryfikacji przez T UW-CUPRUM. Przy ustaleniu wysokości szkody nie uwzględnia się kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą.

15. W przypadku częściowej szkody w przedmiocie ubezpieczenia, którego wartość zgłoszona do ubezpieczenia została zaniżona w stosunku do wartości odtworzeniowej, T UW-CUPRUM może dokonać zmniejszenia wypłaty odszkodowania o procent wynikający z zaniżenia wartości zgłoszonej do ubezpieczenia, do faktycznej wartości odtworzeniowej.

16. Wysokość szkody zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub odbudowy

17. Wysokość odszkodowania ustalona dla podatników podatku od towarów i usług nie obejmuje podatku VAT w zakresie w jakim ubezpieczający mógł obniżyć VAT należny o naliczony przy nabyciu towarów i usług związanych z naprawieniem szkody.

18. Ustalenie wysokości szkody oraz wartości odtworzeniowej całego obiektu (urządzenia) przeprowadza T UW-CUPRUM przy współudziale ubezpieczającego lub jego przedstawicieli.

POSTĘPOWANIE RZECZOZNAWCÓW

§ 15.

1. Ubezpieczający i T UW-CUPRUM mogą uzgodnić w umowie lub każda ze stron może zażądać, by przyczyna i wysokość szkody bądź wartość odtworzeniowa całego obiektu (urządzenia) została ustalona przez rzeczoznawców.

2. Ekspertyzy rzeczoznawców powinny zawierać co najmniej:

- 1) ustalenia przyczyn szkody,
- 2) wykazy będących przedmiotem szkody budynków i mienia ruchomego wraz z ich wartością ubezpieczeniową określoną zgodnie z postanowieniami § 8 i § 9,
- 3) koszty odbudowy, naprawy lub nabycia takiego samego mienia określone zgodnie z postanowieniami § 14,

4) ewentualne koszty zabezpieczenia przed szkodą lub zmniejszenie szkody w ubezpieczonym mieniu zgodnie z postanowieniami § 6.

3. W razie rozbieżności w opiniach rzeczoznawców strony mogą powołać wspólnie rzeczoznawcę opiniującego, który na podstawie przedłożonych do wglądu ekspertyz i własnej oceny stanu faktycznego - wyda opinię wiążącą.

4. Każda ze stron ponosi koszty rzeczoznawcy, którego sama powołała. W innych przypadkach koszty opiniującego rzeczoznawcy ponoszą obie strony po połowie.

5. Na podstawie wiążących ustaleń rzeczoznawców lub rzeczoznawcy opiniującego, T UW-CUPRUM ustala odszkodowanie zgodnie z § 14.

WYPŁATA ODSZKODOWANIA § 16.

1. T UW-CUPRUM wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie.

2. Jeżeli przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności T UW-CUPRUM albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od wyjaśnienia tych okoliczności z tym, że bezsporną część odszkodowania Towarzystwo wypłaca w terminie 30-dniowym od zawiadomienia o szkodzie.

3. Jeżeli w terminach określonych w ust. 1 i 2 T UW-CUPRUM nie wypłaci odszkodowania zobowiązane jest do pisemnego zawiadomienia osoby zgłaszającej roszczenia o przyczynach braku możliwości jego zaspokojenia w całości lub w części, przy równoczesnym wypłaceniu bezspornej części odszkodowania.

4. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości, niż określone w zgłoszeniu roszczenia, T UW-CUPRUM zobowiązany jest do pisemnego poinformowania osobą występującą z roszczeniem wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania. Informacja ta powinna zawierać pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.

5. T UW-CUPRUM dokonuje wypłaty odszkodowania na podstawie:

- 1) ustaleń Towarzystwa,
- 2) ugody zawartej pomiędzy Towarzystwem a poszkodowanym (uprawnionym),
- 3) wyroku sądu.

ROSZCZENIA REGRESOWE § 17.

1. Z dniem zapłaty odszkodowania przez T UW-CUPRUM roszczenia ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą na Towarzystwo do wysokości zapłaconego odszkodowania.

2. Jeżeli T UW-CUPRUM pokrył tylko część szkody, ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami Towarzystwa.

3. Na wniosek T UW-CUPRUM, ubezpieczający obowiązany jest udzielić wszelkiej pomocy przy dochodzeniu roszczeń regresowych od sprawców szkody, dostarczyć informacji oraz innych dokumentów, będących w posiadaniu ubezpieczającego, niezbędnych do skutecznego dochodzenia tych roszczeń.

CZĘŚĆ III

RYZYKA DODATKOWE § 18.

1. Na wniosek ubezpieczającego i po opłaceniu dodatkowej składki, umową ubezpieczenia mogą być objęte:

- 1) maszyny elektryczne od szkód elektrycznych,
- 2) maszyny od uszkodzeń.

2. W odniesieniu do ubezpieczonych ryzyk w zakresie uzupełniającym stosowane są postanowienia części I i II niniejszych ogólnych warunków ubezpieczeń, o ile zapisy § 19 i § 20 nie stanowią inaczej.

UBEZPIECZENIE MASZYN ELEKTRYCZNYCH OD SZKÓD ELEKTRYCZNYCH § 19.

1. Ubezpieczeniem maszyn elektrycznych od szkód elektrycznych mogą być objęte czynne i zainstalowane na stanowiskach pracy maszyny, aparaty i inne urządzenia elektroenergetyczne (z wyłączeniem elektroenergetycznych linii przemysłowych) - zwane dalej maszynami elektrycznymi.

2. Do maszyn elektrycznych stosuje się przepisy normujące eksploatację techniczną urządzeń elektroenergetycznych.

3. Ubezpieczenie obejmuje maszyny elektryczne od szkód powstałych wskutek niewłaściwego działania prądu elektrycznego, a także wskutek działania elektryczności atmosferycznej.

4. TUW-CUPRUM nie odpowiada za szkody:

- 1) mechaniczne, jeżeli uszkodzenia te nie były bezpośrednim następstwem szkody elektrycznej,
- 2) powstałe w czasie naprawy oraz prób dokonywanych na maszynach elektrycznych (np. na obciążenie, na nagrzewanie się maszyn, na przebicie itp.), z wyjątkiem prób dokonywanych w związku z okresowymi badaniami eksploatacyjnymi (ogłędzinami i przeglądami),
- 3) w maszynach elektrycznych, w których - w okresie bezpośrednio poprzedzającym szkodę - nie przeprowadzono okresowego badania eksploatacyjnego stosownie do obowiązujących przepisów,
- 4) w miernikach (np. amperomierzach, woltomierzach, induktorach itp.) i licznikach, wkładkach topikowych bezpieczników elektrycznych, stycznikach i odgromnikach wydmuchowych oraz żarówkach, grzejnikach, lampach itp.,
- 5) w okresie gwarancyjnym, kiedy szkody są pokrywane przez producenta lub warsztat naprawczy.

5. Za podstawę obliczenia składki przy ubezpieczeniu maszyn elektrycznych od szkód elektrycznych przyjmuje się ogólną moc znamionową zainstalowanych urządzeń energetycznych, na początku okresu ubezpieczenia (w kilowatach lub kilowolto-amperech), dane te ubezpieczający podaje we wniosku ubezpieczeniowym. Ubezpieczający obowiązany jest, przy przedłużeniu ubezpieczenia na następny okres ubezpieczenia podać nową, zaktualizowaną moc urządzeń energetycznych.

6. Ubezpieczający obowiązany jest dokumentować szkody protokołami awaryjnymi sporządzonymi oddzielnie dla każdej awarii na odpowiednich drukach, chyba że umówiono się inaczej.

7. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania przyjmuje się:

- 1) przy szkodzie całkowitej cenę nabycia tego samego rodzaju, typu i mocy produkcyjnej nowej maszyny, z potrąceniem procentowo określonego stopnia faktycznego zużycia do dnia szkody,
- 2) przy szkodzie częściowej przyjmuje się wartość napraw lub remontów uszkodzonej maszyny z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i montażu. Jeżeli naprawa jest wykonywana we własnym zakresie przez ubezpieczającego, TUW-CUPRUM uwzględnia koszty materiałów i płac poniesionych w celu naprawy oraz uzasadniony narzut na pokrycie kosztów ogólnych. Odszkodowanie

ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości szkody z zastrzeżeniem że:

- a) wysokość szkody ustalona wg kosztów remontu lub naprawy nie może przekroczyć rzeczywistej wartości przedmiotu szkody, a rachunek kosztów remontu lub naprawy przedłożony przez ubezpieczającego podlega weryfikacji przez Towarzystwo,
- b) koszt naprawy lub wymiany maszyny może uwzględniać również koszt pracy w godzinach nadliczbowych, w nocy, w niedziele i święta oraz ekspresowy transport maszyny, jeżeli zastrzeżono to w umowie,
- c) przy ustaleniu wysokości szkody nie uwzględnia się kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych dla przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą,
- 3) wysokość szkody zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku.

UBEZPIECZENIE MASZYN OD USZKODZEŃ

§ 20.

1. Ubezpieczeniem maszyn od uszkodzeń mogą być objęte czynne i zainstalowane na stanowiskach pracy maszyny wszystkich typów z zastrzeżeniem, że elementy maszyn bądź samodzielne urządzenia elektroniczne są ubezpieczone w oparciu o indywidualne ustalenia.

2. Z ubezpieczenia maszyn wyłączone są te składniki, których okres użytkowania jest krótszy niż okres użytkowania całego urządzenia.

3. Ubezpieczeniem maszyn od uszkodzeń objęte są szkody powstałe wskutek:

- 1) błędów w projektowaniu maszyn,
- 2) błędów wykonania montażu, krótkich spięć i innych przyczyn elektrycznych, defektów materiałów,
- 3) braku wody w kotłach maszyn parowych,
- 4) uszkodzeń przy montażu, demontażu maszyn i w transporcie wewnętrznym.

4. Sumę ubezpieczenia ustala ubezpieczający składając wniosek o ubezpieczenie maszyn i załączając ich szczegółowy wykaz. W wykazie tym należy podać: nr fabryczny maszyn, nr inwentarzowy i wartość maszyny.

5. TUW-CUPRUM nie odpowiada za szkody spowodowane:

- 1) zużyciem maszyn na skutek zwykłego użytkowania oraz w wyniku kawitacji, korozji, działania obcych pól magnetycznych, wpływu innych czynników mogących mieć wpływ na funkcjonowanie urządze-

nia (np. wirusy w komputerach, brak strefy ozonowej itp.), rozszerzeniem się kamienia kotłowego (to wyłączenie odnosi się do części bezpośrednio dotkniętych szkodą wynikłą z powodu rozszerzenia się kamienia kotłowego), działaniem środków żrących,

2) błędami i defektami istniejącymi w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, które powinny być lub były znane ubezpieczającemu,

3) transportem zewnętrznym, tj. odbywającym się po drogach znajdujących się poza obrębem terenu należącego do ubezpieczającego,

4) zaniechaniem wykonania okresowych przeglądów konserwacyjnych, wymaganych dla tego typu maszyn

5) uszkodzeniem elementów maszyn i urządzeń, których czas pracy przekroczył ustalony okres żywotności.

6. Ubezpieczający ponosi 20% udziału własnego w szkodzie.

7. W razie powstania szkody T UW-CUPRUM pokrywa koszty naprawy ubezpieczonych przedmiotów w celu przywrócenia stanu technicznego i zdolności produkcyjnej maszyn, jakie były w dniu powstania szkody.

8. Wszelkie dodatkowe koszty poniesione za pracę w godzinach nadliczbowych i nocnych, pracę w dni ustawowo wolne od pracy, fracht ekspresowy są objęte niniejszym ubezpieczeniem, lecz tylko wówczas, gdy konieczność ich poniesienia została uzgodniona wcześniej z Towarzystwem na piśmie.

9. T UW-CUPRUM nie pokrywa kosztów wszelkich zmian, uzupełnień, usprawnień lub remontów eksploatacyjnych.

10. Koszty napraw prowizorycznych będą pokryte przez T UW-CUPRUM, jeżeli stanowią one część napraw ostatecznych i nie zwiększają łącznych wydatków na naprawę docelową.

11. W razie powstania szkody polegającej na całkowitym zniszczeniu ubezpieczonych przedmiotów T UW-CUPRUM pokrywa koszty zakupu nowej maszyny posiadającej te same lub podobne parametry techniczne według cen obowiązujących w dniu szkody, po uwzględnieniu stopnia zużycia zniszczonej maszyny.

CZĘŚĆ IV POSTANOWIENIA KOŃCOWE § 21.

1. W sprawach nieuregulowanych w niniejszych ogólnych warunkach ubezpieczenia lub nieuwzględnionych dodatkowo w umowie ubezpieczenia mają zastosowanie postanowienia kodeksu cywilnego oraz inne obowiązujące przepisy prawa polskiego.

2. Reklamacja może być złożona w każdej jednostce T UW-CUPRUM obsługującej klientów.

3. Reklamacja może być złożona:

1) w formie pisemnej – osobiście, w jednostce T UW-CUPRUM obsługującej klientów, albo przesyłką pocztową w rozumieniu art. 3 pkt 21 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz.U. poz. 1529);

2) ustnie – telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty klienta w jednostce T UW-CUPRUM.

§22.

1. Po złożeniu przez klienta reklamacji, zgodnie z wymogami, o których mowa w §21, T UW-CUPRUM rozpatruje reklamację i udziela klientowi odpowiedzi w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji.

2. Odpowiedź, o której mowa w ust. 1, T UW-CUPRUM może dostarczyć pocztą elektroniczną wyłącznie na wniosek klienta.

3. Odpowiedzi, o której mowa w ust. 1, należy udzielić bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem.

4. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 3, T UW-CUPRUM w informacji przekazywanej klientowi, który wystąpił z reklamacją:

1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia;

2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;

3) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.

5. Skargi i zażalenia składane przez inne osoby niż klienci rozpatrywane są według zasad określonych w §21 i 22 z zastrzeżeniem, że TUV-CUPRUM może odpowiedź na skargę dostarczyć pocztą elektroniczną również w przypadku braku wniosku klienta. W odniesieniu do skarg i zażaleń składanych przez inne osoby niż klienci nie znajdują zastosowania przepisy ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz.U. poz. 1348).

§23.

1. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

2. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

§24.

1. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 21.12.2016 r.

2. Ogólne warunki ubezpieczenia mienia od ognia i innych żywiołów zatwierdzone Uchwałą RN TUV-CUPRUM nr 22/2016/VIII z dnia 20.12.2016 r.